

FAILURE IS NOT AN OPTION

Door: Clemens Geenen

Op 11 april 1970 wordt de Apollo 13 gelanceerd, met als doel om voor de derde keer in de geschiedenis een geslaagde maanlanding uit te voeren. Twee dagen later, op 13 (!) april geeft commandant Jim Lovell de historische melding: "Houston, we've had a problem here." Door een defect aan de zuurstoftank is doorreizen naar de maan in ieder geval uit den boze. De doelen moeten worden bijgesteld, de bijna onmogelijke klus die nu geklaard moet worden is het heelhuids terugkeren naar de aarde. Zuurstof is immers niet alleen van levensbelang voor de driekoppige bemanning, het is ook een voorwaarde voor de energievoorziening en voor het draaiende houden van de motor. De antenneverbinding met de aarde blijft in tact, dus 'beneden' kan mee gedacht worden. Aan het grondpersoneel de opdracht om op afstand de astronauten te begeleiden naar een behouden thuisvaart. Te beginnen met de reparatie van de zuurstoftoevoer.

In het controlecentrum in Houston laat bevelhebber Gene Kranz alle materialen verzamelen die ook in de capsule aanwezig zijn en spreidt die uit op de tafel. Hij laat zijn grondpersoneel weten dat er boven een reparatie uitgevoerd moet worden die er simpel gezegd op neer komt dat een ronde slang in een vierkant gat moest passen. En dat lastige karwei moet geklaard worden met de beperkte materialen die beschikbaar zijn, 'and,' voegt Kranz er aan toe, 'failure is not an option.'

Creativiteit wordt, ook in deze Egoscoop, veelal uitgelegd als 'het denken buiten de kaders, om tot nieuwe waardevolle inzichten te komen.' En terecht, vaak genereert out-of-the-box-denken veel creativiteit en veel nieuwe inzichten. Toch kan het ook in het onderwijs verhelderend zijn om de creativiteit te laten groeien binnen de kaders met een helder einddoel voor ogen. Niet door stapsgewijs in een methode aan te geven hoe je van de delen naar het geheel komt, maar door te beginnen bij dat geheel of nog mooier door te beginnen bij het einde. Vervolgens is het aan de leerlingen om in synergie de creativiteit te genereren die nodig is om dat einddoel te bereiken. 'Failure is not an option' zou je kunnen vertalen als 'mislukken mag niet' in dit verband zou ik het liever omzetten naar 'Ja maar, is geen optie'.

Het (bijgestelde) einddoel van de Apollo-missie was helder. De beschikbare materialen en de deadline ook. De manier waarop het doel binnen dat tijdsbestek gehaald moest worden, deed er niet toe. Sterker nog daar werd een beroep gedaan op de kennis en deskundigheid van het grondpersoneel, op de samenwerking en vooral op het creatief denken. De grondwerkers van mission control moesten zich verplaatsen in de situatie in de capsule op 330.000 km afstand. Uiteindelijk werd met plakband, onderdelen van het vluchtplan, slangen van astronautenpakken, verpakkingsmateriaal en allerlei andere spullen een manier gevonden om de koppeling tot stand te brengen.

Oh ja, 'failure' was geen optie. Op 17 april 1970 maakten Lovel, Swigert en Haise een zachte landing in de Stille Oceaan.

Clemens Geenen
clemensgeenen@ziggo.nl